



ΕΚΘΕΣΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

- 7^η Συνάντηση Υποομάδας LEADER/CLLD του Ευρωπαϊκού Δικτύου Αγροτικής Ανάπτυξης (ENRD/ΕΔΑΑ)
- Εργαστήριο με θέμα «Cultivating network connections»
Συνδιοργάνωση ENRD με Cora-Cogeca

Βρυξέλλες, 4 & 5 Φεβρουαρίου 2020

7^η Συνάντηση Υποομάδας LEADER/CLLD του Ευρωπαϊκού Δικτύου Αγροτικής Ανάπτυξης (ENRD/ΕΔΑΑ)

Η [Υποομάδα LEADER/CLLD](#) (LEADER/CLLD Sub-Group) συστήθηκε από τη Συνέλευση των Ευρωπαϊκών Αγροτικών Δικτύων (European Rural Networks Assembly), κατά την πρώτη συνάντηση που πραγματοποιήθηκε στις Βρυξέλλες τον Ιανουάριο του 2015, σύμφωνα με την 2014/825/ΕΕ Εκτελεστική Απόφαση της Επιτροπής για την οργανωτική δομή και λειτουργία του Ευρωπαϊκού Δικτύου Αγροτικής Ανάπτυξης και του Δικτύου Ευρωπαϊκής Σύμπραξης Καινοτομίας. Εκπρόσωποι έχουν οριστεί η Γαβριέλα Μιχαήλ από το Εθνικό Αγροτικό Δίκτυο (ΕΑΔ) και ο Γιώργος Κατσούπης ως εκπρόσωπος Διαχειριστικής Αρχής (ΔΑ).

Η 7^η Συνάντηση της μόνιμης Υποομάδας LEADER/CLLD του ΕΔΑΑ πραγματοποιήθηκε στις Βρυξέλλες στις 4 Φεβρουαρίου 2020. Η ατζέντα περιλάμβανε:

1. Ενημέρωση σχετικά με τις προτάσεις μεταρρύθμισης που περιλαμβάνονται στη ΚΑΠ μετά το 2020 και αφορούν στο LEADER
2. Παρουσίαση των δράσεων του ENRD και των αποτελεσμάτων των σχετικών με το LEADER θεματικών εργαστηρίων
3. Παρουσίαση περιπτώσεων κρατών μελών που έχουν προχωρήσει στο σχεδιασμό του LEADER της επόμενης προγραμματικής περιόδου
4. Βελτίωση της επικοινωνίας των επιτευγμάτων του LEADER σε σχέση και με το σχεδιασμό της επόμενης προγραμματικής περιόδου

Από την Υπηρεσία συμμετείχε η Γαβριέλα Μιχαήλ από τη Μονάδα Δικτύωσης & Δημοσιότητας της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ).

Η πρόεδρος της Συνεδρίασης κ. N. Skakeljca ανέφερε ότι από την προηγούμενη φορά που συνεδρίασαν τα μέλη αυτής της ομάδας έχουν αλλάξει πολλά, αναφέροντας την Πράσινη Διαπραγμάτευση της ΕΕ (Green Deal) και τη στρατηγική “From farm to Fork” (F2F). Επίσης ανέφερε ότι σημαντική πρόοδος σημειώθηκε στην εφαρμογή του Μέτρου 19, συμπεριλαμβανομένου του διπλασιασμού της χρησιμοποίησης των κονδυλίων από 14% σε 28% το τελευταίο έτος.

Τα σημαντικότερα σημεία της συνεδρίασης συνοψίζονται στα παρακάτω:

1. Τρέχουσα κατάσταση και συζητήσεις για την πρόταση του νέου κανονισμού ΚΑΠ #FutureofCAP, ως προς το LEADER

Σύμφωνα με τον προγραμματισμό της Επιτροπής για τη νέα ΚΑΠ 2021-2027 το 2021 θα αποτελέσει τη μεταβατική περίοδο από τη τρέχουσα προγραμματική περίοδο στην επόμενη και μέχρι το τέλος του 2021 θα πρέπει να έχουν εγκριθεί τα Στρατηγικά Σχέδια (ΣΣ) της ΚΑΠ 2021-2027. Το 2022 θα είναι η χρονιά έναρξης της εφαρμογής των ΣΣ ΚΑΠ 2021-2027. Έως το καλοκαίρι του 2020 θα έχουν

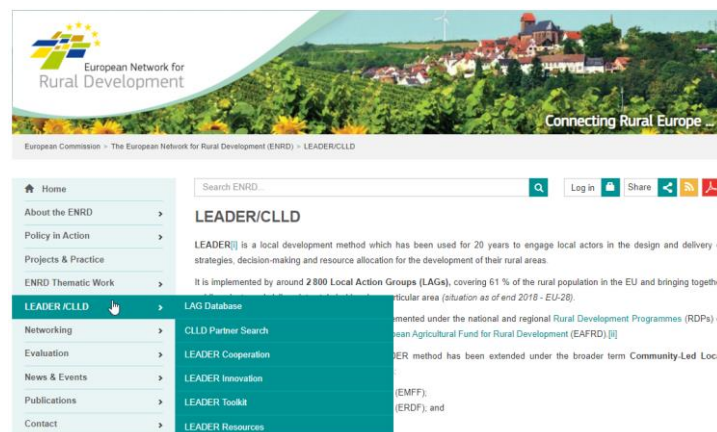
εγκριθεί οι κανονισμοί μετά τον τρίλογο μεταξύ του Ευρωκοινοβουλίου με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το Συμβούλιο.

Το LEADER ως τύπος παρέμβασης των νέων ΣΣ ΚΑΠ 2021-2027 περιλαμβάνεται στις Συνεργασίες και το ποσοστό του προϋπολογισμού του ΕΓΤΑΑ που αντιστοιχεί στο LEADER είναι 5%.

Το LEADER θα συνεχίσει να υλοποιείται μέχρι το τέλος της προγραμματικής περιόδου των ΠΑΑ (2023 ή 2024 ανάλογα με το αν τα ΠΑΑ έχουν πάρει παράταση ή όχι) με τους τρέχοντες κανονισμούς. Επίσης το 2021 δύναται να υλοποιείται το τρέχον LEADER και παράλληλα το ΕΓΤΑΑ μπορεί να υποστηρίζει, μέσω των ΠΑΑ, την προετοιμασία καθώς και την επιλογή πολυ-ταμειακών στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης LEADER ώστε ταυτόχρονα να μπορούν να συμμετέχουν και άλλα Ταμεία.

2. Παρουσίαση των δράσεων του ENRD σχετικά με το LEADER/CLLD #LeaderCLLD, αποτελέσματα εργαστηρίων και πρόοδος των διακρατικών συνεργασιών

Στον ιστότοπο του ENRD υπάρχει η πύλη πληροφόρησης για το LEADER/CLLD (https://enrd.ec.europa.eu/leader-clld_en) με πλούσιο ενημερωτικό υλικό.



Μέσα στη βάση πληροφόρησης του ENRD έχουν αναρτηθεί 156 καλές πρακτικές LEADER, 12 πρακτικές για καινοτομία στο LEADER, 31 μελέτες περιπτώσεων LEADER, 16 Έγγραφα Οδηγιών για διάφορα θέματα (απλοποιημένου κόστους, διακρατικές συνεργασίες, καινοτομίας κ.ά.), 34 δελτία διακρατικών συνεργασιών από 18 κράτη μέλη και 3.098 ΟΤΔ στη βάση δεδομένων με τα στοιχεία επικοινωνίας τους.

Η Φινλανδία συμμετέχει σε 31 σχέδια διακρατικών συνεργασιών από τα 34 που υλοποιούνται μέχρι σήμερα σε επίπεδο ΕΕ, ενώ το Βέλγιο, η Κύπρος, η Δανία, η Ελλάδα και η Μάλτα είναι οι χώρες που συμμετέχουν σε 1 σχέδιο διακρατικής συνεργασίας.

3. Παρουσίαση περιπτώσεων κρατών μελών που έχουν προχωρήσει στο σχεδιασμό του LEADER της επόμενης προγραμματικής περιόδου

Έξι κράτη μέλη που έχουν προχωρήσει στο σχεδιασμό του LEADER της επόμενης προγραμματικής περιόδου παρουσίασαν τις μέχρι τώρα ενέργειές τους.

Η **Αυστρία** έχει σήμερα 77 ΟΤΔ που καλύπτουν το 89% της έκτασης και το 52% του πληθυσμού της. Ότι πήγε καλά σε αυτή την περίοδο θα το υιοθετήσουν και στην επόμενη. Ενδεικτικά το 1/3 των μελών της Επιτροπής Επιλογής Ομάδων Τοπικής Δράσης ήταν γυναίκες και σκοπεύουν να το αυξήσουν. Επίσης διοργάνωναν ετησίως 3 με 4 προγραμματισμένες Συναντήσεις με Διαχειριστική Αρχή, Αρχή Πληρωμής, τις τοπικές αρχές συμπεριλαμβανομένων και των ΟΤΔ (LEADER Forum) και κάποιες φορές και το ΕΑΔ. Εφάρμοσαν πολυταμειακό LEADER/CLLD με συμμετοχή του ΕΤΠΑ και θεωρούν πολύ δύσκολο να συμμετέχει και το ΕΚΤ στην επόμενη προγραμματική περίοδο. Στρατηγικά σημεία για το επόμενο LEADER θεωρούν τα Smart Villages και τη χρήση απλοποιημένου κόστους (εφαρμογή και σε άλλες δράσεις). Έχουν συστήσει Ομάδες Εμπειρογνομώνων (experts' groups) οι οποίες θα υποβάλλουν ολοκληρωμένη πρόταση για την παρέμβαση LEADER μέχρι το τέλος του 2020.

Στη **Φινλανδία**, το LEADER θα συνεχίσει με πλήρη κάλυψη της χώρας και οι ΟΤΔ θα λειτουργήσουν ως κόμβοι ανάπτυξης για όλες τις πτυχές της αγροτικής ζωής. Θα χρησιμοποιήσουν την αξιολόγηση του LEADER της τρέχουσας περιόδου για να σχεδιάσουν το επόμενο LEADER. Η ΔΑ συνεργάζεται στενά με το ΕΑΔ το οποίο αποτελεί την πλατφόρμα επικοινωνίας μεταξύ των ΟΤΔ και της ΔΑ. Το ΕΑΔ έχει ξεκινήσει από το 2016 με δράσεις προετοιμασίας για το LEADER της επόμενης προγραμματικής περιόδου. Η Φινλανδία επιδιώκει να βελτιώσει και να ενισχύσει περαιτέρω τη δικτύωση βάσει μιας συνεχούς δυναμικής ανάλυσης του δικτύου. Έχουν προγραμματίσει για την άνοιξη Smart Rural Roadshows (είναι εργαστήρια που απευθύνονται στις ΟΤΔ για την ανάπτυξη των ικανοτήτων τους ως προς το χειρισμό των κατοίκων των αγροτικών περιοχών), και 15 περιφερειακά σεμινάρια για την ΚΑΠ 2021-2027. Έχουν ήδη ανοιχτή πρόσκληση για επιλογή των ΟΤΔ της νέας προγραμματικής περιόδου και προγραμματίζουν και δεύτερη που θα κλείσει το 2021.

Στη **Σλοβενία**, εφαρμόστηκε πολυταμειακό CLLD/LEADER και θα συνεχίσει στη νέα προγραμματική. Για την επικοινωνία και το συντονισμό ως προς τον προγραμματισμό του νέου CLLD/LEADER έχει ορισθεί μία Συντονιστική Επιτροπή LEADER. Η Σλοβενία σχεδιάζει να χρησιμοποιήσει και τα τέσσερα ΕΔΕΤ σε μια πλήρως ολοκληρωμένη προσέγγιση CLLD με απλουστευμένες διαδικασίες ενώ είναι σε εξέλιξη οι συζητήσεις για το ποιο θα είναι το επικεφαλής ταμείο. Και στη Σλοβενία το LEADER εφαρμόζεται σε όλη τη χώρα. Στόχος είναι να απλουστευτούν οι διαδικασίες τροποποίησης των τοπικών στρατηγικών, να γίνει χρήση της μεθόδου του απλοποιημένου κόστους και επίσης να υπάρξει απλοποίηση στις διαδικασίες των συνεργασιών.

Στην **Ισπανία**, το ΕΑΔ διεξήγε έρευνα εκτίμησης αναγκών η οποία απευθύνθηκε στις ΟΤΔ που εφαρμόζουν LEADER στα 17 Περιφερειακά ΠΑΑ. Έλαβαν απαντήσεις από τις 209 ΟΤΔ (στις 256). το 2019 συστήθηκε μία Υποομάδα LEADER με όλα τα Δίκτυα των ΟΤΔ, τις ΔΑ και Οργανισμούς

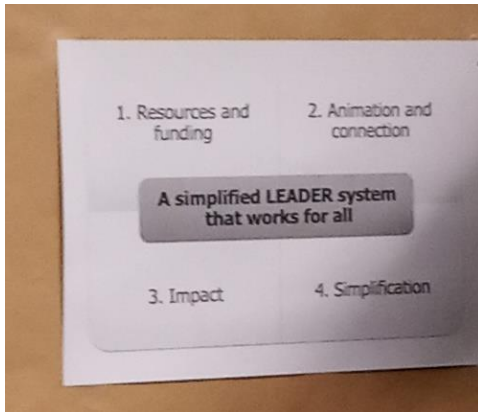
Πληρωμής, και λειτούργησε με την υποστήριξη του ΕΑΔ. Έργο της Υποομάδας ήταν η διεξαγωγή συναντήσεων και διαβουλεύσεων μεταξύ των μελών της και των ενδιαφερόμενων μερών, η οποία υποστηρίχθηκε και από μικρότερες ομάδες εστίασης (focus groups). Τα πορίσματα της διαβούλευσης εξετάστηκαν και ελήφθησαν υπόψη κατά την αξιολόγηση των αναγκών και της διαδικασίας προετοιμασίας της SWOT ανάλυσης. Θέματα όπως οι δυσκολίες που συνδέονται με την πολυετή χρηματοδότηση, ο πληθυσμός, η παρατεταμένη μεταβατική περίοδος για τις ΟΤΔ, η ανάγκη για ένα σαφές νομικό καθεστώς για τις ΟΤΔ σε εθνικό επίπεδο και η πιθανή αύξηση της πολυπλοκότητας των διαδικασιών, ήταν κάποια από τα βασικά που προέκυψαν κατά τη διαδικασία της λειτουργίας της Υποομάδας.

Στην **Πολωνία**, στο πλαίσιο του Στρατηγικού Σχεδίου (ΣΣ) της ΚΑΠ, το πεδίο των θεμάτων της Στρατηγικής Τοπικής Ανάπτυξης θα είναι όσο το δυνατόν πιο ανοικτό και θα προταθεί από τις ΟΤΔ. Η δημιουργία θέσεων εργασίας θα εξακολουθήσει να παίζει σημαντικό ρόλο, ενώ νέα θέματα όπως η κλιματική αλλαγή και οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας αποκτούν σημαντικό ρόλο. Θα δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στην εμπύχωση (με ξεχωριστό προϋπολογισμό για τις δράσεις εμπύχωσης) και στη μείωση του διοικητικού φόρτου. Η πολυταμειακότητα θα εφαρμοστεί μόνο εάν είναι εφικτή η επιλογή του επικεφαλής Ταμείου βάσει του νέου κανονισμού. Θα υπάρχουν κοινοί κανόνες και προθεσμίες για την επιλογή της Στρατηγικής Τοπικής Ανάπτυξης για όλα τα Ταμεία. Τέλος η τοπική στρατηγική θα εκδοθεί σε ένα σύντομο και απλό κείμενο για τους κατοίκους της περιοχής.

Στη **Γερμανία**, η μετάβαση στο νέο ΣΣ ΚΑΠ απαιτεί την αλλαγή από 13 περιφερειακά προγράμματα σε ένα ενιαίο σχέδιο για το 2021-2027. Η τρέχουσα διαδικασία σχεδιασμού αποσκοπεί στη διατήρηση των καλύτερων στοιχείων των υφιστάμενων προγραμμάτων και στη μεταφορά τους στο νέο πρόγραμμα, τηρώντας τις περιφερειακές ιδιαιτερότητες. Η χρήση της μεθόδου του απλουστευμένου κόστους θεωρείται στρατηγικό θέμα και επιλογή για τον σχεδιασμό του μελλοντικού LEADER. Θα καθοριστούν κριτήρια επιλογής ποιότητας για τα έργα παράλληλα όμως θα είναι αρκετά ευέλικτα. Στο επίπεδο λήψης αποφάσεων θα συμμετέχουν κατά 49% το μέγιστο δημόσιοι φορείς σε τοπικό επίπεδο. Δεν είναι υπέρ των τροποποιήσεων στο ΣΣ ΚΑΠ μετά την έγκριση των τοπικών στρατηγικών γιατί αυτό θα αφήσει περιθώρια για top down επιδράσεις.

Συμμετοχική εργασία με στόχο τη βελτίωση της επικοινωνίας των επιτευγμάτων του LEADER σε σχέση και με το σχεδιασμό της επόμενης προγραμματικής περιόδου

Οι συμμετέχοντες αρχικά χωρίστηκαν σε ομάδες ανά ΟΤΔ, ΕΑΔ και ΔΑ με Οργανισμούς Πληρωμών μαζί. Στη συνέχεια οι ομάδες αναμείχθηκαν παραμένοντας πάντα ανά ομάδα ένας που επικοινωνούσε τα αποτελέσματα που προέκυψαν από το πρώτο γύρο των συζητήσεων και



λαμβάνοντας υπόψη και τις απόψεις των νεοεισερχομένων στην ομάδα, κατέληξαν στα συμπεράσματα. Τα θέματα που τέθηκαν για συζήτηση στις ομάδες ήταν:

- Απλοποίηση
- Χρηματοδότηση και πόροι
- Εμφύχωση και δικτύωση
- Επίδραση

Η ομάδα με τις ΟΤΔ πρότεινε:

- Περισσότερη ελευθερία και απλοποίηση των διαδικασιών
- Μια ενιαία Διαχειριστική Αρχή (ακόμη και σε περίπτωση πολυταμειακού LEADER/CLLD)
- Περισσότερη εμπιστοσύνη και λιγότερους ελέγχους
- Διασφάλιση πόρων για τη μεταβατική περίοδο.

Τα ΕΑΔ τόνισαν:

- Περισσότερη επικοινωνία και συνεργασία με τους Συντονιστές των ΟΤΔ βοηθάει στο χτίσιμο της εμπιστοσύνης μεταξύ των ΟΤΔ και της ΔΑ. Πρότειναν να διοργανώνονται webmeetings έστω και για μία ώρα κάθε εβδομάδα
- Απλούστευση των διαδικασιών υλοποίησης του LEADER ως πολύ σημαντική προϋπόθεση επιτυχίας και
- Διοργάνωση όχι μόνο σεμιναρίων αλλά και webinars.

Οι ΔΑ με Οργανισμούς Πληρωμής πρότειναν:

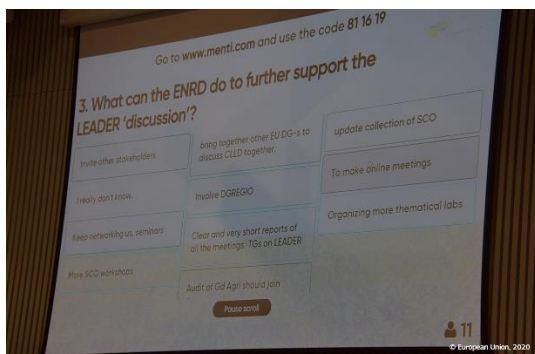
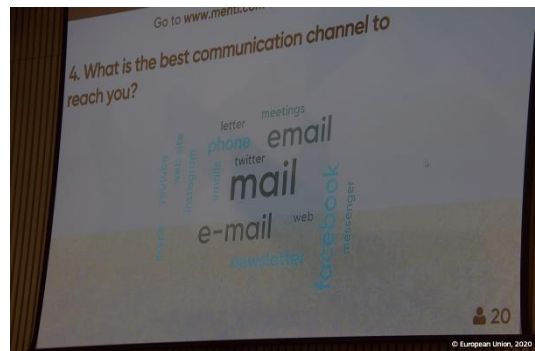
- Να υπάρξει ένας επαρκής «ελάχιστος» προϋπολογισμός της ΟΤΔ - τουλάχιστον ανάλογος με το μέγεθος της περιοχής παρέμβασης της ΟΤΔ - προκειμένου να διασφαλιστεί η αποτελεσματικότητα.
- Επαρκής ελάχιστος αριθμός προσωπικού που θα είναι υπεύθυνος για την αποτελεσματική λειτουργία του προγράμματος (για να διασφαλιστεί αυτό, οι ΟΤΔ θα μπορούσαν να εξετάσουν το ενδεχόμενο να μοιράζονται πόρους για συγκεκριμένα καθήκοντα)

- Το ΕΑΔ να συμβάλλει στη συλλογή καλών πρακτικών από άλλες ΔΑ και να τις επικοινωνήσει σε όλες τις ΔΑ
- Να εμπλακεί προσωπικό από τους Ελέγχους κατά την προετοιμασία της μεθόδου της χρήσης απλοποιημένου κόστους από την αρχή για να διασφαλιστεί ότι πληρούνται όλες οι απαιτήσεις.

Επικοινωνία

Οι συμμετέχοντες μέσω της ηλεκτρονικής εφαρμογής menti κλήθηκαν να απαντήσουν σε διάφορες ερωτήσεις σχετικές με τη σημερινή συνεδρίαση. Τα επικρατέστερα μηνύματα που προέκυψαν από τις ερωτήσεις είναι:

- Οι παρουσιάσεις δίνουν πολύ χρήσιμο υλικό
- Η επικοινωνία έχει μεγάλη σημασία και πρέπει να είναι σαφής
- Να συμπεριληφθούν εκπρόσωποι άλλων Γενικών Διευθύνσεων σε εκδηλώσεις LEADER
- Το ENRD θα πρέπει να χρησιμοποιεί ποικίλα κανάλια για να επικοινωνεί με τα ενδιαφερόμενα μέρη



Η κ. N. Skakelja σημείωσε ότι η Γενική Διεύθυνση Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης/DG AGRI της ΕΕ προσπαθεί να συνεργαστεί όσο το δυνατόν περισσότερο με άλλες ΓΔ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και αναγνώρισε τη σημασία αυτών των συνεργασιών. Ενθάρρυνε τους συμμετέχοντες να συμμετάσχουν στο επερχόμενο σεμινάριο ENRD LEADER στις 10 Μαρτίου και στο διαγωνισμό για τη βράβευση έργων ΠΑΑ τον RIA 2020, καλώντας τους ενδιαφερόμενους να συμβάλλουν στην υποβολή έργων.

Η κ. Skakelja ολοκλήρωσε την εκδήλωση αναφέροντας ότι οι παρουσιάσεις από τα έξι κράτη μέλη ήταν πολύτιμες για να διαδοθούν ως παραδείγματα για την καλύτερη προετοιμασία της επόμενης προγραμματικής περιόδου.



Πρόέκυψε για άλλη μία φορά η αναγκαιότητα για απλούστευση των διαδικασιών και ανέφερε ότι DG AGRI λαμβάνει ήδη μέτρα προς αυτή την κατεύθυνση για την επόμενη προγραμματική περίοδο. Όλα τα εργαλεία απλούστευσης που είναι ήδη διαθέσιμα πρέπει να

χρησιμοποιηθούν ευρύτερα και η χρήση της μεθόδου του απλοποιημένου κόστους πρέπει να διερευνηθεί περαιτέρω (ενδέχεται να υπάρξει ένα σχετικό εργαστήριο από το ENRD). Τέλος, η δικτύωση και η ανταλλαγή απόψεων και γνώσεων όπως αυτές που συνέβησαν κατά τη διάρκεια της σημερινής συνεδρίασης είναι πολύ σημαντικές για την εφαρμογή του LEADER στο μέλλον. Δεν παρέλειψε να υπενθυμίσει ότι από τα 25 έργα που ήταν φιναλίστ στο διαγωνισμό βράβευσης που διοργανώθηκε κατά το 2019, τον Rural Inspiration Awards 2019, τα 17 ήταν έργα LEADER και αυτό είναι ενδεικτικό για το πόσο σημαντικό είναι το LEADER στην αγροτική ανάπτυξη.

Για τις παρουσιάσεις της 7^{ης} Συνάντησης του LEADER/CLLD Subgroup μπορείτε να ανατρέξετε στο: https://enrd.ec.europa.eu/news-events/events/7th-rural-networks-leaderclld-sub-group-meeting_en

Εργαστήριο με θέμα «Cultivating network connections»

Συνδιοργάνωση Copa - Cogeca με ENRD

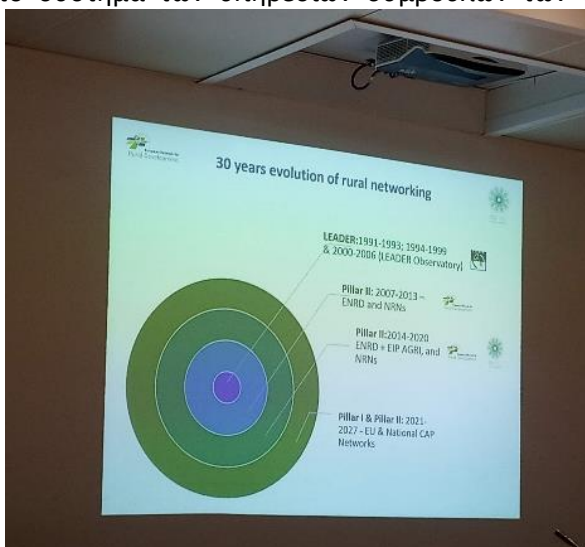
Στις 5 Φεβρουαρίου 2020 πραγματοποιήθηκε εργαστήριο με θέμα «Καλλιεργώντας δικτυακές συνδέσεις» που αποτέλεσε συνδιοργάνωση του ENRD με την [Copa – Cogeca](#) (η Ένωση δύο Επιτροπών των Αγροτών και των Ενώσεων των Αγροτών σε ευρωπαϊκό επίπεδο).

Στο πλαίσιο της προετοιμασίας των νέων Στρατηγικών Σχεδίων (ΣΣ) ΚΑΠ 2021-2027 η αναγκαιότητα για διευρυμένες και πιο ισχυρές διασυνδέσεις με τους αγρότες και τις ενώσεις τους είναι αυξημένη.

Στο πλαίσιο αυτό το εργαστήριο στόχευε στη διερεύνηση του τρόπου με τον οποίο τα Εθνικά Αγροτικά Δίκτυα (ΕΑΔ), μπορούν να αναπτύξουν συνδέσμους, με ιδιαίτερη έμφαση στη βελτίωση των συνδέσεων με τους αγρότες και τους αγροτικούς συνεταιρισμούς τους, αναδεικνύοντας τις υπάρχουσες καλές πρακτικές και προσδιορίζοντας τις ανάγκες για το μέλλον. Η ατζέντα περιλάμβανε τις παρακάτω ενότητες:

- **Παρουσίαση παραδειγμάτων συνδέσεων μεταξύ των ΕΑΔ και των αγροτικών οργανισμών**
- **Ανταλλαγή εμπειριών μεταξύ των συμμετεχόντων για τις διασυνδέσεις μεταξύ των ΕΑΔ και των αγροτών.**

Την εισαγωγή στο εργαστήριο έκανε η κ. Helen Williams από τη Γενική Διεύθυνση Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης - DG AGR, η οποία ανέφερε ότι η πρώτη φορά που κάλεσαν σε συνάντηση Δικτύων το δίκτυο των υπηρεσιών συμβουλών των αγροτών (farmers advisory services) ήταν στις Αζόρες στο πλαίσιο του [7ου NRN Meeting](#) και από εκεί προέκυψε η ανάγκη τα ΕΑΔ να συνδεθούν πιο συστηματικά με τους αγρότες και να προσκαλούνται σε όλες τις συναντήσεις τους εκπρόσωποι από το σύστημα των υπηρεσιών συμβουλών των αγροτών. Δίνεται έμφαση στην ενδυνάμωση της



δικτύωσης με τους αγρότες λόγω του νέου Δικτύου ΚΑΠ που θα είναι και για τους δύο Πυλώνες την επόμενη προγραμματική περίοδο. Αυτή την περίοδο η DG AGR I σχεδιάζει τη διακυβέρνηση των δικτύων στο Δίκτυο ΚΑΠ 2021-2027 της επόμενης περιόδου.

Για το πρώτο μέρος της συνάντησης πήρε το λόγο η κ. Juliana Keller από τη DG AGR I για να παρουσιάσει την πορεία της δικτύωσης στον αγροτικό χώρο και πως σχεδιάζεται για την

επόμενη προγραμματική περίοδο. Η δικτύωση ξεκίνησε από το LEADER το 1991 με το Παρατηρητήριο LEADER (LEADER Observatory) όπου στη συνέχεια εξελίχθηκε στο Ευρωπαϊκό Δίκτυο Αγροτικής Ανάπτυξης (ENRD).

Οι στόχοι τους Δικτύου ΚΑΠ 2021-2027 είναι οι παρακάτω:

- ✓ Αύξηση της συμμετοχής των εμπλεκομένων στα ΣΣ της ΚΑΠ
- ✓ Υποστήριξη των κρατών μελών κατά την εφαρμογή των ΣΣ ΚΑΠ και τη μετάβαση στο νέο μοντέλο υλοποίησης που βασίζεται στην αποδοτικότητα
- ✓ Διευκόλυνση της μάθησης και αλληλεπίδρασης σε όλα τα επίπεδα
- ✓ Ενίσχυση της καινοτομίας και της μεταφοράς γνώσης με μια ολοκληρωμένη προσέγγιση
- ✓ Υποστήριξη της ικανότητας παρακολούθησης και αξιολόγησης σε όλα τα επίπεδα
- ✓ Συμβολή στη διάδοση των αποτελεσμάτων του ΣΣ ΚΑΠ.

Τόνισε τη διάσταση της καινοτομίας στο νέο Δίκτυο δηλαδή την απαίτηση για μια πιο ολοκληρωμένη προσέγγιση στην προώθηση της καινοτομίας και της μεταφοράς γνώσης μέσω του AKIS (Agriculture Knowledge Innovation System) και του Δικτύου ΚΑΠ που θα το υποστηρίξει. Στα νέα ΣΣ ΚΑΠ θα πρέπει να συμπεριληφθεί το πως θα αναπτυχθεί το AKIS και στο νέο Δίκτυο ΚΑΠ θα συμπεριληφθεί και η πολιτική HORIZON προκειμένου να υπάρξει αυτή η ολοκληρωμένη προσέγγιση της προώθησης της καινοτομίας.

Στη συνέχεια από το ENRD ο κ. David Lamp ανέφερε το γεγονός της περσινής βράβευσης έργων ΠΑΑ στο πλαίσιο του διαγωνισμού Rural Inspiration Awards - RIA 2019 ως ένα πολύ σημαντικό γεγονός που έφερε πιο κοντά όλα τα Δίκτυα και ενίσχυσε τις διασυνδέσεις. Εκεί ήταν που έγινε η πρώτη διασύνδεση με τους συμβούλους και οργανώσεις αγροτών σε ευρύτερη κλίμακα μιας και συμμετείχαν όλοι οι ενδιαφερόμενοι για την αγροτική ανάπτυξη φορείς και τα Δίκτυα. Μέσω αυτού του διαγωνισμού και της εκδήλωσης [networX](#) καλλιεργήθηκαν και αναπτύχθηκαν θέματα που απασχολούν τους αγρότες και τις ενώσεις τους. Ο διαγωνισμός RIA 2019 απέδειξε ότι υπάρχουν αξιόλογα έργα προς ανάδειξη και για αυτό συνεχίζουν φέτος με το νέο διαγωνισμό RIA 2020. Μέσω αυτών των διαγωνισμών δίνεται η ευκαιρία σε ανθρώπους που έχουν επωφεληθεί από τα Προγράμματα Αγροτικής Ανάπτυξης να έρθουν σε επαφή με τα κανάλια της δικτύωσης στον αγροτικό χώρο και είναι πολύ σημαντικό. Επεσήμανε τέλος τα κοινωνικά μέσα δικτύωσης του ENRD, τις εκδόσεις τους και τα ενημερωτικά δελτία.

Στη συνέχεια πήρε το λόγο η κ. Willemine Brinkman από το EIP AGRI Network η οποία ανέφερε ότι έχουν πραγματοποιηθεί πάρα πολλές ανταλλαγές μεταξύ των αγροτών και των δικτύων μέσω των δράσεων τους. Το EIP AGRI είναι ανοιχτό για οποιονδήποτε που υλοποιεί καινοτόμα έργα συμπεριλαμβανομένου του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης και της πολιτικής HORIZON. Αναφέρθηκε στη μελέτη αξιολόγησης των Επιχειρησιακών Ομάδων που υλοποιήθηκε το 2018 από την οποία προέκυψε ότι το 92% συμπεριλαμβάνουν αγρότες/ενώσεις στην Ομάδα. Τα πιο σημαντικά σημεία της μελέτης που αφορούσαν τις Ε.Ο. είναι:

- Η εταιρική σχέση της Ε.Ο. αποτελείται συχνά από λίγους βασικούς εταίρους (1ος κύκλος), που συμπληρώνεται από μια ομάδα εταίρων που σχετίζονται με τα πρακτικά μέρη του έργου (2^{ος} κύκλος)
- Το διοικητικό βάρος συνήθως αναλαμβάνεται από άλλους εταίρους και όχι από τους αγρότες
- Η οργανωμένη δομή σε τρεις κύκλους εξασφαλίζει αποτελεσματικό έργο συντονισμού, βοηθά στη διασύνδεση και στη διάχυση σε όλες τις κοινότητες.

Επίσης αναφέρθηκε στις δράσεις του [EIP AGRI](#) και στον πλούσιο σε υλικό ιστοχώρο τους.

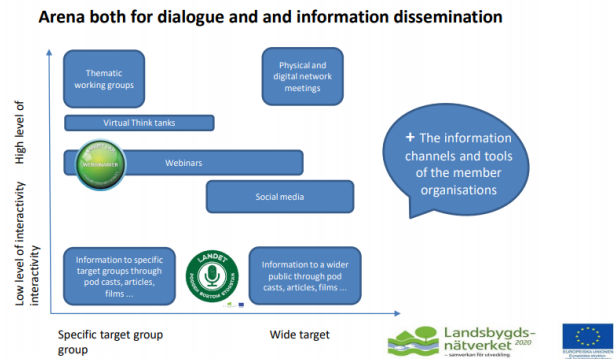
Το πρώτο μέρος της συνάντησης έκλεισαν με παραδείγματα επιτυχούς διασύνδεσης των αγροτών και των ενώσεών τους με τα Δίκτυα και από τις δύο πλευρές αντίστοιχα από την πλευρά των αγροτών η κ. Sofia Björnsson επικεφαλής του LRF (Ομοσπονδία των Αγροτών στη Σουηδία) και από την πλευρά των ΕΑΔ η κ. Maria Custódia Correia, από την Πορτογαλία.

Το [LRF](#) (Ομοσπονδία Σουηδών Αγροτών), είναι στην ουσία ένα δίκτυο αγροτών που περιλαμβάνει 140.000 μέλη με μία Συντονιστική Επιτροπή αποτελούμενη από 14 μέλη. Το Δίκτυο αυτό είναι πολιτικά ουδέτερο και αυτό είναι το μυστικό



της επιτυχίας. Οργανώνουν Ομάδες Εργασίας με θέματα που ενδιαφέρουν τους αγρότες και επίσης συνεργάζονται με το Εθνικό Αγροτικό Δίκτυο της Σουηδίας το οποίο αποτελεί και μέλος τους. Η στενή συνεργασία μεταξύ της Μονάδας Υποστήριξης του Δικτύου και της Μονάδας Υποστήριξης της Ομοσπονδίας των Αγροτών της Σουηδίας συνέβαλλε στην διασύνδεση των αγροτών με το ΕΑΔ μέσω πολλών δράσεων που υλοποιούνται για αυτούς (θεματικές ομάδες εργασίας, επισκέψεις πεδίου κ.λ.π.).

Η Maria Custódia Correia αναφέρθηκε στους τρόπους με τους οποίους ήρθαν πιο κοντά στους αγρότες και στις ενώσεις τους. Το ΕΑΔ τους ανήκει στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης αλλά όχι στη Διαχειριστική Αρχή και αυτό τους κάνει πιο ανεξάρτητους και πιο ευέλικτους (έχουν και αυτοί ουδέτερο έδαφος όπως ανέφερε). Στο Δίκτυο υπάρχουν 300 μέλη εκ των οποίων κάποιοι είναι και ιδιώτες αγρότες. Αυτή την προγραμματική περίοδο ασχολήθηκαν πάρα πολύ με την κοινότητα των αγροτών λόγω του Μέτρου 16 «Συνεργασία» του ΠΑΑ. Το Μέτρο 16 ήταν η ευκαιρία να αναπτυχθούν και να ενδυναμωθούν οι σχέσεις με την αγροτική και την ερευνητική κοινότητα. Αυτή τη στιγμή παρόλο που έχουν δύο Θεματικές Ομάδες μία για το LEADER και μία για τους αγρότες αυτή που δουλεύει και αποδίδει περισσότερο είναι των αγροτών και κατάφεραν να αποκτήσουν αμεσότητα με τις ενώσεις των αγροτών. Εστίασαν στην προώθηση των Επιχειρησιακών Ομάδων, ανέπτυξαν ενημερωτικό δελτίο ξεχωριστό για τις Ε.Ο. και το ΕΑΔ αποτελεί το κανάλι επικοινωνίας. Το μυστικό της επιτυχίας είναι να βρεθούν κάποια πρόσωπα κλειδιά που βοηθούν στην περαιτέρω δικτύωση και να εδραιωθεί μια σχέση εμπιστοσύνης η οποία έρχεται με τον καιρό και μετά από πολλές δράσεις εστιασμένες στους αγρότες.



Από τις ερωτοπαντήσεις που ακολούθησαν μετά τις παρουσιάσεις του πρώτου μέρους του εργαστηρίου τα κυριότερα σημεία είναι:

- Θα υπάρξει ένα Δίκτυο ΚΑΠ 2017-2027 με τέσσερις Μονάδες Υποστήριξης για τα επιμέρους Δίκτυα (Αγροτικής Ανάπτυξης Πυλώνας I & Πυλώνας II, Αξιολόγησης και Ευρωπαϊκής Σύμπραξης Καινοτομίας)
- Οποιοσδήποτε φορέας που μπορεί να ενδιαφέρεται για την αγροτική ανάπτυξη μπορεί να αποτελέσει μέλος του Δικτύου ΚΑΠ του κάθε κράτους μέλους
- Η γλώσσα είναι πάντα ένα εμπόδιο για τη συμμετοχή των αγροτών σε δράσεις των Δικτύων για το οποίο γίνεται προσπάθεια να αντιμετωπιστεί. Παραδείγματα Ε.Ο. που δούλεψαν εκτός συνόρων είναι από τη Φινλανδία και την Εσθονία.

Κατά το δεύτερο μέρος εργαστηρίου πραγματοποιήθηκε μέσω μικρών ομάδων αποτελούμενων από εκπροσώπους των ΕΑΔ και εκπροσώπων από διάφορους οργανισμούς αγροτών, ανταλλαγή απόψεων για το θέμα της ενδυνάμωσης των σχέσεων μεταξύ τους. Κάποια σημαντικά σημεία από τις συζητήσεις που έγιναν είναι:

- Οι χώρες που έχουν θεμελιώσει τη δικτύωση με τους αγρότες είναι αυτές που έχουν ανεπτυγμένο το Σύστημα Γεωργικών Συμβουλών όπως π.χ. στη Γερμανία
- Τα ΕΑΔ αποτελούν το «ουδέτερο» έδαφος για να εκφράσουν τις απόψεις τους οι αγρότες.
- Στην Πολωνία το ΕΑΔ η διαδικασία εγγραφής μέλους στο ΕΑΔ είναι ανοιχτή και πολύ απλή.
- Στην Τσεχία συνδιοργανώνουν και συγχρηματοδοτούν τους Αγροτικούς Οργανισμούς σε εκδηλώσεις τους.



Ενημερωτικό υλικό καθώς και οι παρουσιάσεις της συνάντησης είναι αναρτημένα στο https://enrd.ec.europa.eu/news-events/events/joint-enrd-copa-cogeca-workshop-cultivating-network-connections_en

Η συμμετέχουσα

Γαβριέλα Μιχαήλ